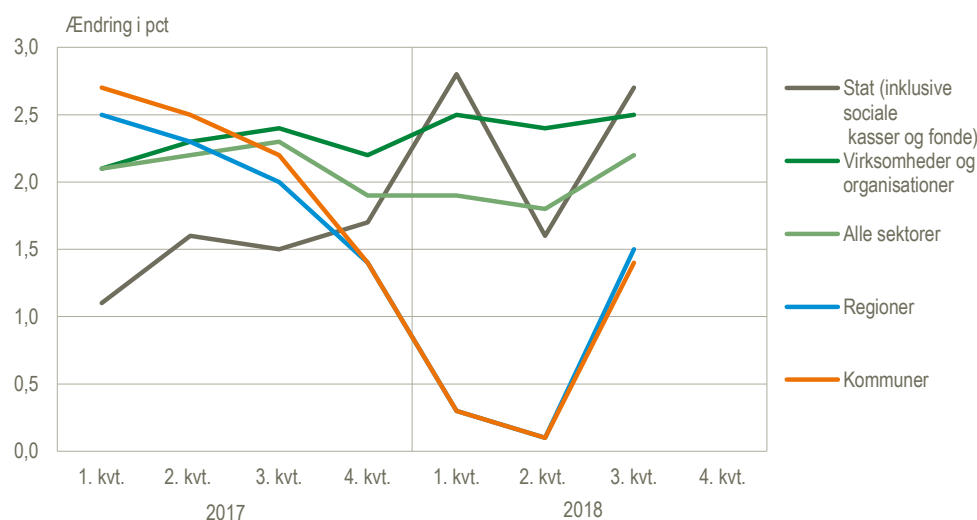

Årlig dansk lønudvikling på godt 2 pct. siden 2017

Den samlede lønudvikling i Danmark har i gennemsnit fra første kvartal 2017 til tredje kvartal i år ligget på 2,1 pct. på årsbasis. Det viser Danmarks Statistiks standardberegnete lønindeks, der er en ny supplerende statistik til måling af lønudviklingen. Det nye lønindeks vil fremover udkomme sammen med de hidtidige lønindeks, der fra tredje kvartal 2018 i øvrigt skifter navn til *implicitte lønindeks*.

Standardberegnet årlig ændring i timefortjenesten fordelt på sektor

Udvikling mindre påvirket af sammensætningseffekter på arbejdsmarkedet

De standardberegnete lønindeks er udviklet som prisindeks og i modsætning til de implicite lønindeks ikke i samme grad påvirket af ændringer i de strukturelle forhold på arbejdsmarkedet. Det kan fx være løbende ændringer i personalesammensætningen i en sektor eller branche, hvor en stigning i andelen af forholdsvis højt-lønnede medarbejdere trækker den gennemsnitlige timeløn op, og alene af den årsag øger den målte lønudvikling. Derudover indgår unge under 18 år samt elever og lærlinge, der er en gruppe med en sædvanligvis særlig lav løn, ikke i beregningen af de standardberegnete lønindeks, hvor de i de implicite lønindeks indgår på samme måde, som almindelige voksne lønmodtagere.

Standardberegnet lønudvikling for hele Danmark og på arbejdsfunktion

Ligesom de implicite lønindeks beregnes og offentliggøres de standardberegnete lønindeks fordelt på sektor og branche. Som noget helt nyt foreligger der for de standardberegnete lønindeks dog også tal for alle sektorer samlet set samt for sektoren *offentlig forvaltning og service*, der omfatter stat, kommuner og regioner til sammen. Dog indgår virksomheder inden for *landbrug, skovbrug og fiskeri* samt mindre virksomheder med under ti fuldtidsbeskæftigede ikke i nogen af lønindeksene. Derudover foreligger der tal fordelt på hovedarbejdsfunktion for de standardberegnete lønindeks. Der foreligger indekstal for det standardberegnete lønindeks fra første kvartal 2016 og årsstigningstakter fra første kvartal 2017.

Højest lønudvikling i staten i tredje kvartal

Statsansatte havde i tredje kvartal den højeste lønstigning på 2,7 pct. i forhold til samme kvartal 2017. Ansatte i virksomheder og organisationer havde i samme periode en lønstigning på 2,5 pct. I regioner og kommuner var lønudviklingen på årsbasis i tredje kvartal hhv. 1,5 og 1,4 pct.

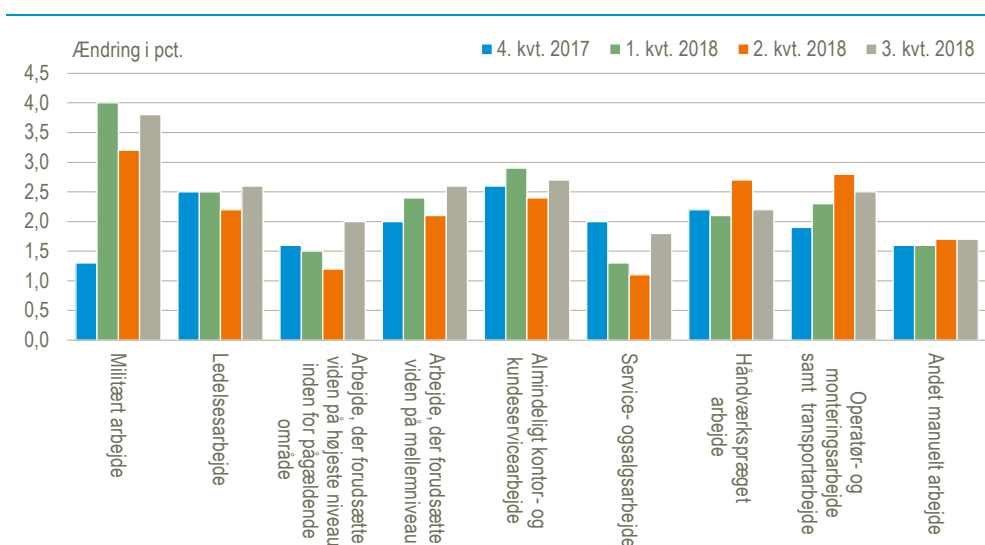
Årlig ændring i det standardberegnete lønindeks opdelt på sektor og branche

	2018	
	2. kv.	3. kv.
	pct.	
Virksomheder og organisationer i alt	2,4	2,5
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	2,2	2,2
Bygge og anlæg	3,4	2,8
Handel og transport mv.	2,8	2,6
Information og kommunikation	2,0	2,4
Finansiering og forsikring	2,0	2,2
Ejendomshandel og udlejning	4,3	3,1
Erhvervsservice	1,7	2,5
Undervisning og sundhed mv.	2,6	2,3
Kultur, fritid og anden service	2,7	2,9
Stat (inklusive sociale kasser og fonde)	1,6	2,7
Regioner	0,1	1,5
Kommuner	0,1	1,4

Ansatte i militæret har højest lønudvikling

Hvis man ser på arbejdsfunktion er det især de ansatte i forsvaret, der igennem de første tre kvartaler i 2018 har haft den højeste lønudvikling på årsbasis. I årets tredje kvartal steg gennemsnitslønnen pr. time med militært arbejde således med 3,8 pct. Ansatte, der arbejder med almindeligt kontor- og kundeservicearbejde, steg med 2,7 pct. i samme periode. Mindst var lønstigningen for ansatte med andet manuelt arbejde med 1,7 pct. i forhold til tredje kvartal 2017.

Standardberegnet årlig ændring i timefortjenesten fordelt på arbejdsfunktion i forhold til samme kvartal året før

Standardberegning giver andet billede af lønudvikling

De standardberegnete lønindeks giver som følge af forskelle i dels [population](#) og [dels i opgørelsesmetode](#) andre resultater for den målte lønudvikling, end de implicite lønindeks. I virksomheder og organisationer er den standardberegnete lønudvikling på årsbasis i perioden fra første kvartal 2017 således noget højere end den årlige stigning i gennemsnitstimelønnen i de implicite lønindeks. Samlet set steg lønnen i virksomheder og organisationer ifølge standardberegnet lønindeks med 2,5 pct. i tredje kvartal 2018, mens stigningen i en gennemsnitstimeløn ifølge de implicite indeks var på 2,2 pct. i samme periode. Forskellen svinger fra branche til branche og er størst inden for *kultur, fritid og anden service*, hvor den standardberegnete lønstigning i tredje kvartal udgjorde 2,9 pct., mens den tilsvarende kun var 1,2 pct. opgjort på baggrund af de implicite lønindeks. *Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed* samt *finansiering og forsikring* er reelt de eneste brancher, hvor den standardberegnete lønudvikling på årsbasis med en årlig stig-

ning på, i begge tilfælde, 2,2 pct. i årets tredje kvartal, er lavere end udviklingen på hhv. 2,4 og 2,5 pct. i gennemsnitstimelønnen, målt på baggrund af de implicitte lønindeks for samme periode.

Inden for *offentlig forvaltning og service* forholder det sig med undtagelse af kommunerne omvendt, hvor den standardberegnete lønudvikling på årsbasis i årets tredje kvartal er lavere end den årlige stigning i gennemsnitstimelønnen i de implicitte lønindeks. Det gælder især i regionerne, hvor den standardberegnete lønudvikling på årsbasis i tredje kvartal var på 1,5 pct. imod 2,0 pct., opgjort på baggrund af de implicitte lønindeks. Tilsvarende var lønudviklingen i staten i årets tredje kvartal standardberegnet på 2,7 pct., imens stigningen i gennemsnitstime-lønnen ifølge de implicitte lønindeks var på 3,0 pct. i samme periode.

Implicit lønindeks og årlig stigning i det implicitte lønindeks opdelt på sektor og branche

	2018		Årlig ændring	
	2.kvt.	3.kvt.	2. kv. 2017 - 2. kv. 2018	3. kv. 2017 - 3. kv. 2018
	— 1. kv. 2005 = 100 —		pct.	
Virksomheder og organisationer i alt¹	135,2	135,8	2,3	2,2
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	138,7	139,6	2,5	2,4
Bygge og anlæg	134,4	135,1	2,8	2,5
Handel og transport mv.	131,7	132,2	2,2	2,1
Information og kommunikation	136,3	137,4	1,9	2,1
Finansiering og forsikring	146,9	148,0	2,2	2,5
Ejendomshandel og udlejning	133,9	134,4	3,0	2,6
Erhvervsservice	136,4	136,9	2,1	2,1
Undervisning og sundhed mv.	130,7	131,5	1,6	1,9
Kultur, fritid og anden service	126,7	127,3	0,9	1,2
Staten i alt	135,6	137,6	1,8	3,0
Forskning og udvikling	138,0	140,5	1,2	2,6
Statslig administration, forsvar og politi (inklusive sociale kasser og fonde)	133,6	136,2	1,6	2,7
Undervisning	135,0	136,8	2,0	3,1
Kultur og fritid	135,5	136,6	2,8	3,4
Kommuner og regioner i alt	136,6	138,7	0,3	1,4
Rengøring og anden operationel service	139,9	142,2	-0,1	1,5
Kommunal og regional administration	133,0	135,4	0,4	1,4
Undervisning	135,6	138,2	0,2	1,3
Sundhedsvæsen	134,4	136,9	0,2	1,8
Sociale institutioner	137,3	138,7	0,2	1,2
Kultur og fritid	139,6	141,8	0,8	1,6
Regioner i alt	137,4	140,0	0,4	2,0
Kommuner i alt	135,9	137,6	0,2	1,3

¹ Indeksene vedr. virksomheder og organisationer er sæsonkorrigeret.

Mere information: Detaljerede oplysninger om lønindeksene kan findes i Statistikbanken på www.dst.dk/stattabel/1931.

De standardberegnete lønindeks er kædeindeks af Laspeyres-typen, hvor den målte lønudvikling er opgjort på baggrund af en fast sammensætning af lønmodtagernes individuelle karakteristika, som fx aflønningsform, arbejdsfunktion og anciennitet. Den målte lønudvikling i de implicitte lønindeks er derimod beregnet på baggrund af summariske længennemsnit og dermed påvirket af strukturelle forskydninger på arbejdsmarkedet. Det betyder fx at en øget tilgang af højt lønnede i forhold til lavt lønnede medarbejdere vil trække i retning af en øget lønudvikling. Der forekommer løbende revisioner i de sæsonkorrigerede implicitte indekssværdier for virksomheder og organisationer. De standardberegnete lønindeks foreligger p.t. ikke i sæsonkorrigeret form, da det kræver en længere tidsserie, end der foreligger på nuværende tidspunkt.

Kilder og metoder: Se mere i statistikdokumentationerne *Lønindeks for offentlig forvaltning og service*, *Lønindeks for virksomheder og organisationer* og *Standardberegnet lønindeks*. Se mere på [emnesiden](#).

Næste offentliggørelse: *Lønindeks 4. kv. 2018* udkommer 28. februar 2019.

Henvendelse: Uwe Pedersen, tlf. 39 17 34 24, uwp@dst.dk

Steen Bielefeldt Pedersen, 39 17 31 01, sbp@dst.dk